

INATSISARTUT

Naalackersuisoq for Boliger og Infrastruktur

Ulloq: 1. december 2020

J.nr.: 01.31.06/20-00905

Naalackersuisut isummernissaannut tunngavissiaq. – Suliaq nr. 01.31.06/20 – 00895. **ISERTUUSSASSAQ.**

” Naalackersuisut **inassutigaaat**,

Ilaasunik angallassineq kiisalu allakkanik nassiussanillu assartuineq pillugit Air Greenland A/S-imut, Disko Line A/S-imut, Norlandair-imut kiisalu Arctic Umiq Line A/S-imut isumaqatigiissutissatut siunnersuutit ilanngunneqartut, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akuersissutigissagai

Pingaanertut konto 72.20.05-imut Ilaasunik angallassinermut tapiissutinut Oqaasertaliussaqaq ilanngunneqartoq (Ilanngussaqaq 1) Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akuersissutigissagaa.”

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai apeqqutaalu:

Suliaq nukinginnarnera pissutigalugu allakkani 6. novemberimeersuni ataatsimiititaliap nalunaarutigaa ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut aalajangiinerat allakkanik allanik ikinnerussuteqartut oqaaseqaataannik imaqaqtunik malitseqartinneqassasoq. Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqaqatigiinneersut Partii Naleqqameersullu ikinnerussuteqarlutik imaattumik oqaaseqarumapput:

Inassuteqaat ikinnerussuteqartunit itigartinneqarpoq

Isorartoor-suarmi nunaqarpugut angallannikkut pitsaasunik, ataqaqatigiittunik qularnaatsunik ullutsinnullu tulluartaqatut aaqqissuussinissatsinnut pisussaaffiliisumik. Inuit pineqarput, kissaataat akilersinnaasaannik piviusunngortissavavut.

Tamatuminnga tunngaveqarluni angallannikkut isumaqatigiissuteqarnissaq ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartunit aallaqqaammulli suliniutigineqarsimavoq. Kiisalu ammasumik neqeroortitsinikkut inuiaqatigiit akikinnerusumik, ullutsinnut tulluarnersumik pitsaanerusumillu atugassaqaqtitsilluni angalasinnaanermut periarfissaqartinneqarnissaannik toqqaanissaq.

Matumani eqqartorparput kiffartuussinissamat isumaqatigiissutinut minnerpaamik 1,75 mia. kr.-iusunik aningaasartuuteqarnissaq aammalu suli akisunerujussuannngortussatut ilimanarsereersoq. Aningaasatigut killiliussat aningaasanut inatsisikkut, Naalackersuisunit sippuiffioreersumi, aalajangersagaasut.

Akornutissanut pitsaanngequtinullu isumaqatigiissutissat imarisassaannut iluarsiiussutissat nassarerusussimagaluarpavut. Minnerunngitsumik kukkunerit kiffartuussinissamat isumaqatigiissutit siuliini pilersinneqartut.

Tamakku aningaasanut inatsimmut tunngatillugu ulloq 27. februar 2020 tikillugu katersuuffigineqarput, taamaalinerani paasivarput ammasumik neqeroortitsinissaq, inuiaqatigiinnut pitsaanerpaamik iluaqutaanerpaamillu angallannikkut aaqqiinissap toqqarneqarnissaanut uagutsinnut periarfissiisussaagaluaq, naalakkersuisooqatigiinnit kissaatigineqanngitsoq. Maanna isumaqatigiissutaasut inuiaqatigiinnut pitsaanerpaamik aaqqiinerunersut ilisimangilarput. Pissutsillu allanngunnginnissaat naalakkersuisooqatigiinnit toqqarneqarpoq.

Isumaqatigiinniarnert naammassippata amerlasuut peqataaffigisaannik isumaqatigiissuteqarnissaq aammalu tamatumunnga piffissaqarluarnissaq isumaqatigiiffiugaluarpoq. Isumaqatigiissutit maanna qaangiutilersut sakkortuumik uparuarneqarnerisa kingorna tamanna aamma taamani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasumit piumasarineqarpoq.

Naak taama piumasaqartoqarlunilu siunertaqartoqaraluartoq Naalakkersuisut paa-maarussisimapput aammalu siamasissumik isumaqatigiissuteqarnissamut ataatsimii-titaliamut piffissaqartitsisimanatik. Naalakkersuisut piffissami kingullerpaami sulia-qarnerat taamani Naalakkersuisuusimasut siulianik suliarinninnerminni ullumikkut suli ajornartorsiortitsisumik kukkussutigisimasaannik uteqqiineruvoq. Tamatumani innut-taasut inuiaqatigiillu kissaataat pinnagit angallassisut toqqarneqartut piumasaat aallaavigalugit isumaqatigiinniartoqarsimaneranik kukkussuteqaqqinneq ersarippoq.

Isumaqatigiissutit taamaatinneqarsinnaanngitsut killiliipput

Siamasissumik isumaqatigiissuteqarfiunngitsumik minnerpaamik qinigaaffinni pinga-suni atuuttussanik taamaatinneqarsinnaanngitsunik isumaqatigiissuteqarneq nunatta ineriartornissaanut pituttuineruvoq. Tamanna 2016-imi isumaqatigiissutitigut, 2018-imi qinersinermi atorunnaarsinneqartussatut neriorsuutigineqartutigit ersarinnerpaamik takutinneqarpoq.

Isumaqatigiissutit atorunnaarsinneqarsinnaannginnertik aqutigalugu pitsanngorsaa-nissamut periarfissanik illua tungiliuttunit ujartorneqartunik killiliisut Inuit Ataqat-igiinnit Partii Naleqqamillu taparserneqarsinnaanngillat. Pitsaasinnaasut ikittunnguut, angallassisunik ataasiakkaanik pingaarnertut iluaqutissiisut, inuiaqatigiinnut pitsaan-ngitsupilussuarmik kinguneqartumik pituttorfigineqarput. Angallannermut tunngatiin-narnagu aammali aningaasaqarnikkut ukiuni tulluittuni aningaasanut inatsisikkut.

Atorunnaarsitsisinnaannginneq pitsaaquteqarsinnaavoq, tamanna Inuit Ataqatigiit Partii Naleqqallu isumaqatigaat. Tamatumani aallaaviusariaqarpoq siamasissumik isumaqatigiinneq aammalu ineriartornermi nuna taamatullu innuttaasut peqataa-tinneqarlutillu atugarissaartinneqarnissaat.

Isumaqatigiissutit kingulliit innuttaasunit akerlerineqaqisut innuttaasullu atugari-saannik annertuumik ajornerulersitsisut kiisalu ukiuni taamannani nunatta karsianut annertuumik saniatigut aningaasartuuteqarfiusimasut kingorna kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit tuaviiuteqqinneqannginnissaat neriorsuutigineqarpoq. Taakkuli piffissaalluartillugu siumoortumik piareersarneqassasut aammalu suut naatsorsuuti-

gisinnaanerlugit inuiaqatigiinnit ilisimaneqarniassammat inuiaqatigiit oqaloqatigiluarneqarnissaat qulakkeerneqassasoq neriorsuutigineqarluni.

Isumaqatigiissutit atorunnaarsinneqarsinnaanngitsut taakku killiliipput, tassa oqaloqatigiinnermik tunngaveqarnissaat kiisalu piffinni kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarfiusuni innuttaasut atugaannik paasinnineq aammaarluni amigaataammat taamatullu piffiit kiffartuussiviusut ineriartortinnagit teknikikkut aaqqiinerit matusiartuarfiusut aalajangiusimaneqartuarmata.

Taamaalillunilu atorunnaarsitsisinnaannginneq inuiaqatigiinnik toqqissisimalersitsingilaq, taamaallaalli angallassisussanut toqqissisimalersitsilluni.

Isumaqatigiissutinik qanoq imaqarneraasoqarnissaa pinaveersaartinniarlugu atorunnaarsinneqarsinnaanngitsunik isumaqatigiissuteqarnermi isertuussisussaatisoqanngippat isumaqatigiissutit kikkunnit tamanut saqqummiunneqarnersut Inuit Ataqatigiinnut Partii Naleqqamullu apeqqutaanngilaq.

Siamasissumik isumaqatigiinnertaqanngitsunik atorunnaarsinneqarsinnaanngitsunik isumaqatigiissuteqarneq aamma tassaavoq nunatta ineriartornissaanut partiit allat takorluugaannik killiliiniarneq. Tamanna Inuit Ataqatigiinnit Partii Naleqqamillu akuerineqarnissaanngilaq akuerineqarumananilu. Taamaalillunilu angallassisunut ersarissumik oqariartuut tassaasariaqarpoq isumaqatigiissutit atorunnaarsinneqarsinnaannginnerat, naalakkersuisut nikinneranni atuunnani, maanna naalakkersuisooqatigiinnut atuummat.

Pitsaaqutai ajoqutaalu

Isumaqatigiissutit pitsaaquteqarsinnaanerat Inuit Ataqatigiit Partii Naleqqallu nasuerutigissavaat, tamatumani pissutsit arlallit apeqqutaapput. Paatsoortoqaqqunaguli atugassarititaasut pitsaasut illuatungeqartulli matumani erseqqissarneqassapput.

Pitsaaqut: Qulimiguullit nutaajunerit ilorrisimaarnarnerusut sukkanerusullu.

KISIANNI: Qulimiguulinnik nutaanik atuilernissaq Inuit Ataqatigiinnit Partii Naleqqamillu tunngaviatigut taperserneqarpoq.

Qulimiguullilli nutaat imaanngilaq pitsanngoriartitsissasut. Qulimiguullillu kissaatigineqartut ukiup nikinnerani atuutileratik siusinnerpaamik 2021-mi ukiakkut atuutilissapput.

Matumani oqaatiginngitsoorneqarsinnaanngilaq qulimiguullit taakku taartumi timmi-sarnissamut akuersissuteqarnissaasa tunngavigineqarnissaa Air Greenlandimit aammaarluni erseqqissaatigineqarmat, tamatumalu nunani allani ineriartornermut inatsisinullu akerliunera isumaqatigiissummit issuakkami matumani erseqqissarneqarpoq:

”For Operatøren er det bl.a. en forudsætning for indgåelse af Aftalen, at der er mulighed for at flyve mørkeflyvning med én pilot (VFR-NAT Single Pilot). VFR-NAT er i udgangspunktet ikke tilladt i Grønland (BL 7.1 kapitel 5 stk. 5.1)

Taamaalillunilu Bell 212-inut maanna atuuttunut atugassaritinnegartut assinginik atugassaqartitsilluni Angallannermut Aqutsisoqarfiup immikkut akuersissuteqarnissaa isumaqatigiissutinut tunngavigineqaqqippoq.

taamaalillunilu isumaqatigiissutit aqutugalugit tikinneqartarnerup pitsanngoriarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaangilaq, taartumilu qanoq sukkatigisumik timminissamut killilersuutit eqqarsaatigalugit Naalackersuisut ataatsimiititaliamut oqaatigisaattut marloriaammik sukanerusumik timmisartuussinissaq naatsorsuutigineqarsinnaangilaq.

Pitsaaqut: Umiarsuaq 36-inik ilaasoqarsinnaasoaq

KISIANNI: Naalackersuisut ataatsimiititaliamut oqarnerattut ukiut marluk iluanni umiarsuarmik 36-inik ilaasoqarsinnaasumik angalatitsilernissaq Nunatta Kujataani qujamasuutigineqartariaqarpoq.

Umiarsuaannarmik kiffartuunneqarnissaq kommunimi kissaatigineqarpat Inuit Ataqatigiit Partii Naleqqallu tamakkiisumik ataqqivaat, tamannali Nunatta Kujataani qulimiguulimmik timmisartuussiunnaarluinnarneq akigalugu pimmat pitsanngoriaatitut isigineqanngilaq. Uagummi nalunngilarput marloqiusamik angallassinissaq Kommune Kujallermit kissaatigineqartoq. 2016-imi inuussutissarsiornermut pissutsit takutippaat ineriartortoqanngitsoq, akerlianilli timmisartuussineq pinnagu angallasseriaatsimik allamik tunngaveqassagaanni nunap immikkoortuanik matusiartuaartoqartartoq.

Pitsaaqut: Nerlerit Inaannut akikitsumik timmisartuussineq

KISIANNI: Nerlerit Inaannik kiffartuussinermut akikitsumik aaqqiisimaneq pappiliakut pitsaalluinnartutut isikkoqarsinnaavoq.

Taamaattorli innuttaasut iluarsiiissut maanna atuuttoq tunngavigalugu ajornartorsiugisimasaat Inuit Ataqatigiinnit Partii Naleqqamillu erseqqissaatigineqassapput.

Tasiilamukarsinnaaneq kisiat eqqarsaatiginagu aammattaarli nunatta sinnera tamaat eqqarsaatigalugu angalasinnaaneq innuttaasunut ajornartorujussuuvoq. Peqatigitillugu angallassivik aasaanerani amerlasuutigut takornarissat innuttaasut inissaraluannik tigoqqaaffigisartagaat tapiissummut tunngaviutinneqarpoq.

Islandimut pinnagu Kulusummut/Tasiilamut imaluunniit Kalaallit nunaanni illoqarfimmut allamut attaveqarnissap isumagineqarnissaa erseqqisumik piunasaqaataasimavoq. Tamanna nunami namminermi ataqatigiinneq qulakkeerumallugu.

Ilaannikkut timmisartumik attartortarnissamik periarfissiiginnarneq piunasaqaammik tamatumingga naamassinninnissamik qulakkeerinninnerunngilaq.

Peqatigitillugu Covid-19-ip tunillaassuunnerata nunami namminermi angallassinernerup qulakkeerneqarnissaata pisariaqartinneqarnera pisariaqarnerulersippaa, tamanna aamma Islandimut attaveqarneq kipitinneqassagaluarpuunniit.

Pitsaaqut: Isumaqatigiissutit atuunnerisa nalaanni Peqqinnissaqarfiup annertuumik atuisutut inniminniisarnera.

KISIANNI: Neqeroortitsisoqanngilaq. Tamanna pisortat neqeroortitsisarnernik atuisannginnissaannik pitsaanngitsumik ileqqunnguutitsisinnaavoq. Tamanna aamma sullissinernut suliniutinullu milliardilikkaanik nalilinnut tunngatillugu. Neqeroortitsisarnermut inatsisip qanoq unioqquatinneqarsimannngitsiginera pillugu misissuinissamut piffissaqartoqarsimannngilaq.

Angallassisartut kalaallit allalluunniit iluarsissummik inuiaqatigiinnut pitsaanerumik angusaqarfiusinnaagaluartut Naalackersuisunit tatiginninngitsunit tununneqarnerat neqeroortitsinnginnerup aamma nassataraa.

Angallassisartunik kalaallinik Naalackersuisunit (Siumumit, Demokraatinit & Nunatta Qitornaanit) tunutsinerup aamma nassataraa; tamanna imaatigut silaannakkullu angallassinermi, inuiaqatigiinnut kalaallinut tamanut iluaqutaasumik ineriartortitsisinnaanermut periarfissanik arsaarinninneq. Partiit Naalackersuisoqatigiit Naalackersuisullu angallassisartut kalaallit pilliutigalugit ingerlatseqatigiiffimmik nunani allamiunit pigineqartumik isumaqatigiissuteqarfignipput, matumani ingerlatseqatigiiffik pineqartoq 100 mio.-ilikkaanik isumaqatigiissutikoorlugu pissarsilluni.

Innuttaasut akikillisaaffigineqaratik inuiaqatigiit maanna akiliuteqarnerungaassapput. Tassa aki pioreersup assinga ilaannilu aki qaffasinnerusoq.

Nunap immikkoortuinik assigiinnngisitsineq.

Isumaqatigiinniutiginneqqinnissamut periarfissat assigiinnngitsumik paasineqarsinnaapput.

Nunatta kangiani timmiffiit pingasut timmisartuussivigineqassanngillat, tamanna naak innuttaasut kommunilu tamatuminnga piumasqaateqaraluartut.

Ilaatigut Siumumit neriorsuutigineqartuarnikuusutut Kangaatsiaq, Qasigiannnguit kiisalu Nanortalik sinersortaammik tikinneqartassanngillat. Tamanna aamma Uummannamut Upernavimmullu atuuppoq.

Kalaallit nunaata kujataani 2024-p kingorna qulimiguullit atorunnaarneqassapput. Nunaqarfiiit angisuut amerlasuut avinngarusimasumiittullu ilaat tikinneqartarnermikkut ajornerusumik inissisimalerput. Assersuutigalugit Kullorsuaq, Ikerasak aamma Saattut.

Assigiinnngisitsineq

Qeqertarsuup tunuani illoqarfinni nunaqarfinnilu, nunatta kujataanit pinnani, taamaallaat januarimiit apriliimut qulimiguulinnik angallassinissamik neqeroortigininnikkut angallassisarnernik taamaatitsiartuartaqarniartoq Inuit Ataqtigiinnit Partii Naleqqamillu isumaqatigiissutitigut takuneqarsinnaavoq. Tamanna naak oqartoqaraluartoq Ilulissani timmisartoqarfittaamiit nunap immikkoortuani sumiiffiit sinernerinut ingerlaqqissussanik annertuumik angallassisoqassamaartoq. Ukiup ingerlanerani piffissap ilaannaani silaannakkut angallassinissap qulakkearniarneqarnera

akuersaarneqarsinnaanngilaq, tamanna pingaartumik nunatta kujataanitulli ukioq kaajallallugu qulimigooqartitsinissap akilerneqartussaareenera eqqarsaatigalugu.

Suliffeqarfinnik namminersortunik nunatta karsianit tapiiffigineqanngitsumik angallatit atorlugit imaatigut angallassinissamut neqeroortitsisinnaaneq periarfissaasariaqarpoq. Neqeroortitsinani angallassisartumut suliassamik tigusinissamik neqeroorfigineqarsimasumut tunniussinikkut inuiaqatigiit paarnaarunnagit.

Mikisunik allassimasortai

Mittarfiliornissamik suliniummik maannakkut aningaasassaaleqineq pissutigalugu kinguartinneqareersumik kiffartuussinissamut isumaqatigiissutinut ilanngutsitsinerup 2024-p kingorna qulimiguulinnik angallassisoqarunnaarnera Qaortumilu mittarfittaartoqannginnera nassatarissavaa. Mittarfissaq sanaartorneqaraluarpat sanaartorneqanngikkaluarpulluunniit nunatta kujataani pisortanit tapiiffigineqartumik qulimiguulimmik angallassininerup ingerlatiinnarnissanut aningaasassaqaassanngilaq.

Nunatta kujataani qulimiguulinnik imminut akilersinnaasumik angallassininerup inatsiliornikkut imaluunniit atuisartoqarnikkut qulakkeerniarneqarnera piviusorsiorlutut Inuit Ataqtigiinnit Partii Naleqqamillu isigineqanngilaq, tamanna ilaasussaqaarnikkut tunngavissat annersaat pigineqarneeruppat. Tamanna pingaartumik maannakkut akigititat eqqarsaatigalugit.

Upernavimmi timmisartunik eqqussisarfimmik anginaakkamik, qulimiguullit angisuut marluk ataatsikkut eqqusimaffigisinnaasaannik atuinermullu ukiumut akisunaarlugu 270.000 kr.-inik akilerneqartartussamik sanasoqarniarloq isumaqatigiissummi allasimavoq. Tamanna takunnissinnaanerput naapertorlugu innuttaasut aningaasaataannik pitsaanerpaamik atuinerunngilaq. Qulimiguulinnik ataasiakkaaraluni eqqusimaffiginiffiusinnaasumik eqqussisarfimmik sanasoqassasoq, qulimiguulinnillu anginerusunik eqqussiviusinnaasuunissaa eqqarsaatigineqassasoq inassutiginikuuarput.

Isumaqtigiissutit Inatsisartuni ammasumik oqaluuserineqannginnerisa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut ilaasortat ilaasa sisamaasut kisimiillutik suliamut isumerfiginnittussanngoqqinnerat nassataraa. Tamannali paasiuminaatsuliorneq Naalakkersuisooqatigiinni partiit tamarmiullutik ilaasortaaitami kiffartuussinissamik isumaqtigiissutinut tunuliaqusiinissaannik qulakkeerinninnerisigut iliuuseqarfigineqarsimavoq. Isumaqtigiissutit nassataannik siamasissumik oqallisigininneq takkutissaqaartoq qulakkeerniarlugu Inuit Ataqtigiit Partii naleqqallu isumaqtigiissutit pillugit ilaasortaminnut illuatungiliuttullu ilaasortaaitaasa sinnerinut saqqummiussisinnasariaqarnerat aamma taamatut ersaritsigaaq.

Inuit Ataqtigiinnit Partii Naleqqamillu erseqqissumik oqaatigineqassaaq kiffartuussinissamik isumaqtigiissutit taakku isumaqtigiissutigineqarnerannut akisussaaffik Naalakkersuisooqatigiinniimmat ingerlatseqatigiiffinniillunilu, kingullermik oqallisigininnermi innuttaasunit naammagittaalliortoqarnerani atorunnaarsitsisinnaannginnermik utoqqatsissutitut atuisimasuni.

Kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit atuuttut, sioqqutsisumik atorunnaarsinnagit, piffissaq tamakkerlugu atuutsinneqarnissaannik Siumumit inassuteqaat partiinit amerlasuunit, taarsiiffigineqarnissamik piumasagaateqartoqarnissaa aarleqqutigalugu akuerineqarsimavoq.

Isumaqatigiissutit taakku innuttaasut pilliutigalugit suli ukiuni qulini ingerlatiinnarneqarsinnaanngillat.

Isumaqatigiissutit ukiunut qulinoortut iluaqutissartaqarsinnaasut takorloorsinnaavarput, taakkuli naalackersuinikkut siamasissumik toqqammavilimmik isumaqatigiissutigineqassapput. Minnerunngitsumillu isumaqatigiissut suliarineqartoq innuttaasunut pitsaanerpaajussaaq, taakku angallanermik pitsaasumik, qularnaatsumik ataqatigiissumik aammalu ullutsinnut naleqquttumik neqeroorfigineqassallutik. Tamannalu inuiaqatigiinnit akilerneqarsinnaassaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hermann Berthelsen

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap siulittaasua